

Okul Temsilcisi Adayı Öğrencilerin Vaatlerinin İncelenmesi

Examining the Promises of Candidate School Representative Students

Dr. Öğr. Üyesi Alpaslan GÖZLER*
Arş. Gör. Büşra ŞAHİN**
Arş. Gör. Rabia ASAL***
Öğretmen Aslı GÖZLER****

Öz:

Bu araştırmada okul temsilcisi adayı öğrencilerin vaatlerinin incelenmesini amaçlanmıştır. Bu genel amaç çerçevesinde araştırma amacına ulaşmak için nitel araştırma deseni kullanılmıştır. Araştırma da desen olarak durum çalışması tercih edilmiştir. Araştırmanın çalışma grubunu, 2018-19 eğitim-öğretim yılında Kayseri ilinde ortaokul düzeyinde öğrenim gören ve okul temsilcisi olmak için aday olan öğrenciler oluşturmaktadır. Araştırma dâhilinde belirtilen kriterlere uyan 6 ortaokulda toplam 35 öğrenciye ulaşılmıştır. Araştırmanın verileri, nitel veri toplama yöntemlerinde yer alan dokümanlar kapsamında hazırlanan açık uçlu anket formu yardımıyla toplanmıştır. Araştırma verilerinin analizinde nitel araştırmalarda sıklıkla kullanılan betimsel analiz tekniği kullanılmıştır. Verilerin analizinde öğrencilerin belirtmiş oldukları vaatlerin daha anlaşılır olması için kategorilere yer verilmiştir. Araştırma sonuçlarına göre okul temsilcisi adayı öğrencilerin vaatlerinin beş farklı kategoride toplanmış olduğu görülmektedir. Bu kategoriler; fiziki ihtiyaçlar ile ilgili vaatler, sosyal-kültürel etkinlikler ile ilgili vaatler, spor etkinlikleri ile ilgili vaatler, eğitim ile ilgili vaatler ve bireysel beceri ile ilgili vaatler şeklinde sıralanmıştır. Araştırma bulgularına bağlantılı olarak okullardaki fiziki imkanları daha iyi hale getirmek için okul idaresi, öğretmen, veli ve

* Erciyes Üniversitesi Eğitim Fakültesi Kayseri, Türkiye, agozler@erciyes.edu.tr, 0000-0002-0543-4524

** Erciyes Üniversitesi Eğitim Fakültesi Kayseri, Türkiye, bnsahin@erciyes.edu.tr, 0000-0002-0026-0596

*** Erciyes Üniversitesi Eğitim Fakültesi Kayseri, Türkiye, rabiaasal@erciyes.edu.tr, 0000-0003-1371-6203

**** Kayseri İl Millî Eğitim Müdürlüğü, Kayseri, Türkiye, asklncg@gmail.com, 0000-0002-8703-8647

öğrenci işbirliği yapılması, okulun fiziki çevresinin temiz tutulması, çöp kutuları vb. eksiklikler için öğrencilerle geri dönüşüm kutusu yapma, çöp toplama vb. etkinlikler yapılması, okullarda spor faaliyetlerine daha fazla yer verilerek öğrencilerin ihtiyaçları karşılanması ve sosyal kültürel etkinliklerin çocuklar için ne kadar önemli olduğunu ve motivasyonlarını ne kadar olumlu etkilediğini öğretmenlere ve ailelere anlatmak için eğitimler düzenlenmesi gibi öneriler geliştirilmiştir.

Anahtar Sözcükler: Okul temsilciliği, demokrasi eğitimi, öğrenci

Abstract:

This research aims to examine the commitments of school representative students. For this general purpose, qualitative research pattern was used to achieve the research purpose. A case study was preferred as a pattern in the study. The study group consists of students who study at the secondary school level in Kayseri province in the 2018-19 school year and who are candidates to become school representatives. A total of 35 students were reached in six secondary schools, which met the criteria stated in the survey. The data of the research were collected with the help of an open-ended questionnaire form prepared within the scope of the documents in qualitative data collection methods. In the analysis of research data, descriptive analysis technique commonly used in qualitative research was used. The data analysis includes categories to make the promises stated by the students more understandable. The results show that the commitments of school representative students are grouped in five different categories. These categories are: Promises Related to Physical Needs, Promises Related to Social-Cultural Activities, Promises Related to Sports Events, Promises Related to Education and Promises Related to Individual Skills are listed. Collaborating with school administrators, teachers, parents and students to improve physical facilities in schools in connection with research findings, keeping the physical surroundings of the school clean, trash bins etc. recycling boxes with students, garbage collection, etc. we have developed recommendations such as organizing training sessions to teach teachers and parents about activities, meeting the needs of students and how important social cultural activities are for children and how positive they affect their motivation.

Keywords: School representative, democracy education, student

Giriş:

Değer, ortak bir ideolojiye, bir inanca ve bir topluma mensup insanlar tarafından kabul gören ve içinde bulunulan toplumdan, benimsenen düşünce yapısından ya da inançtan kaynaklanan her türlü duygu, düşünce ve kurallardır (Çelikkaya, 1996). Bir başka tanıma göre ise değer, insanların yaşantıları ve alışkanlıklarında etkili olan toplumsal davranış kalıplarıdır (Doğan, 2004). Değerler ile beraber, değerlerin bireylere kazandırılması süreci olan değer eğitimi konusu da gündeme gelmiştir. Değer eğitimi, genel anlamıyla örtük program ve açık program aracılığıyla bireylerde temel insani değerlere karşı duyarlılık oluşturmak, bu değerleri kazandırmak ve bireylerin edindikleri değerleri davranışa dönüştürmelerini sağlamaktır (Schaps, Schaeffer & McDonnell, 2001; Karakütük, 2001; Ekşi, 2003). Değer eğitimi kavramı, uygulamada yurttaşlık eğitimi ve ahlaki değerler eğitimi iken, karakter eğitimi kavramları olan erdemler, tutumlar ve kişilik gelişimi üzerindeki eğitimi de vurgulamaktadır (Halstead ve Taylor, 2000). Spranger (1928) değerleri; bilimsel değerler, ekonomik değerler, estetik değerler, sosyal değerler, politik değerler ve dini değerler olarak sınıflandırmıştır. Bu sınıflandırmaya Güngör (2000) yaptığı çalışma ile ahlaki değerleri de eklemiştir (Akt. Özalp Kaplan, 2014). Bu değerlerin net çizgilerle ayrımı mümkün olmamakla beraber, bir değer farklı kategorilerde de bulunabilmektedir. Bu sınıflandırmada farklı kategorilerde bulunan liderlik, saygı, güç, başarı, doğru ve dürüst olma gibi mevcut değerlerin kazandırılmasında okullarda yapılan demokrasi eğitimi uygulamalarının yeri ve önemi oldukça fazladır.

Demokrasi; bireylerin yaşadıkları toplumda sahip oldukları hakları ve özgürlükleri kullanabilmeleri ve onları bu hak ve özgürlükleri gerçekleştirebilmeleri adına, gerekli yönetim şeklini benimsemiş oldukları bir yaşam biçimidir (Küçüköncü, 2009; Gülmez, 2000; Bilge ve Akbaba, 2014). Demokrasi ile eğitim arasında sıkı bir ilişki vardır. Bu sebeple günümüzde demokrasi bilincine sahip bireyler yetiştirme sürecinde okulların rolü oldukça fazladır. Okullardaki eğitim sürecinde bireylere demokrasinin ne olduğu, nitelikleri, sahip olduğu özellikler ve demokrasi beraberinde kazanılan bireysel ve toplumsal değerlerin kişilere kazandırılması beklenmektedir (Atasoy, 1997). Demokrasi bilinci, bireye küçük yaşlardan itibaren ailede kazandırılan ve sonraki süreçte eğitim gördüğü okullarda yürütülen demokrasi eğitimine yönelik teorik dersler ve uygulamalar ile geliştirilmektedir (Soydaş ve Güven, 2009; Bilhan,1991; Lador, 1997). Bu açıdan ilkokullarda yapılan demokrasi eğitimi uygulamaları, demokrasi kavramını sadece bilen bireyler değil günlük yaşantılarında demokratik ortamlar oluşturabilen, demokratik ortamlar içerisinde üstlendiği rolleri bilen ve içselleştiren bireyler yetişmesi açısından önemlidir (Taurain, 2002, Leeuw, 2003, akt. Güven, 2008).

Okul meclis başkanlığı seçimleri demokrasi eğitimi sürecinde örnek teşkil edecek uygulamalardan biridir. Milli Eğitim Bakanlığı yayımladığı yönerge ile seçim sürecinin esaslarını maddelendirerek açıklamıştır. Yönerge; 1739 sayılı Millî Eğitim Temel Kanunu, “BM Çocuk Hakları Sözleşmesi” ile “Çocuk Haklarının Kullanılmasına İlişkin Avrupa Sözleşmesi” ve Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı ile Milli Eğitim Bakanlığı arasında yapılan “Demokrasi Eğitimi ve Okul Meclisleri Projesi” protokolüne dayanılarak hazırlanmıştır (MEB...).

Yönergenin üçüncü bölümünde Seçim, Tanıtım Serbestliği ve Süresi, Sandık Kurulunun Oluşumu, Çalışmaları, Görev ve Yetkileri başlıkları adı altında süreç ve süreçle ilişkili usuller yer almaktadır. Tanıtım Serbestliği ve Süresi başlığı altında, öğrencilerin okul öğrenci meclis başkanlığı adaylarının seçim sürecinin hangi zaman aralıklarında ve hangi sınırlar ile faaliyetlerini yapabilecekleri aşağıdaki şekilde açıklanmıştır.

- Tanıtım faaliyetleri; oy kullanılacak günden beş gün önce başlayan ve oy kullanılacak günden önceki gün saat 17.00'a kadarki süreçte yapılabilmektedir.
- Okul seçim kurulları; adayların belirli kurallar çerçevesinde tanıtım yapmalarına izin verir.
- Okul yönetimi; tanıtım sürecinde rehberlik yapar ve süreci denetler.
- Tanıtım amacı ile hazırlanan, afişler, ilanlar ve flamalar okul seçim kurulunca belirlenen yerlere asılabilir.
- Tanıtım faaliyetleri, devletin ülkesi ve milleti ile bölünmez bütünlüğünü bozucu, kişilik haklarını zedeleyici ve insan haklarına aykırı olamaz.
- Süreçte herhangi bir siyasi oluşum, sendika, dernek gibi topluluklara ait bayrak, simge, flama, afiş vb kullanılmaz. Başkan adayları hediye, promosyon vb dağıtamaz.
- Tanıtım sürecinde belirlenen kurallara uymayanlar, iki kez uyarılmalarına rağmen kurallara uymamaya devam ederlerse Okul Seçim Kurulu tarafından seçilme haklarından mahrum bırakılırlar.

Bu araştırmanın amacı okullardaki demokrasi eğitimi sürecinde yürütülen okul başkanlığı seçimi tanıtım çalışmalarında aday olan öğrencilerin seçim için yapmış oldukları vaatlerinin incelenmesidir.

Yöntem

Okul temsilcisi adayı öğrencilerin vaatlerinin incelenmesine yönelik yapılan bu çalışmada nitel araştırma deseni kullanılmıştır. Bu çalışmada, nitel araştırmanın altı temel yaklaşımı içerisinde durum çalışması yöntemi kullanılmıştır (Yıldırım ve Şimşek, 2011; Merriam, 2013). Temel nitel araştırmalarında birçok alanın dışında bireylerin deneyimlerinin de önemli bir yer tuttuğu bilinmektedir. Nitekim bu araştırma ile de okul temsilciliğine adaylığını koyan öğrencilerin deneyimlerine dayalı olarak ortaya koymuş oldukları vaatlerinin incelenmesi amaçlanmıştır.

Çalışma Grubu

Araştırmanın çalışma grubunu, 2018-2019 eğitim-öğretim yılında Kayseri ilinde ortaokul düzeyinde öğrenim gören ve okul temsilcisi olmak için aday olan öğrenciler oluşturmaktadır. Araştırma dâhilinde belirtilen kriterlere uyan 6 ortaokulda toplam 35 öğrenciye ulaşılmıştır. Ancak bir öğrenci vaat olarak herhangi bir şey belirtmediği için araştırmaya dâhil edilmemiştir. Araştırma kapsamına dâhil edilen okul temsilcisi adaylarının seçiminde amaçlı örnekleme yöntemlerinden kolay ulaşılabılır durum örnekleme tercih edilmiştir. Böylece zaman ve işgücü kaybının en aza indirilmesi amaçlanmıştır. Araştırmaya katılan öğrencilerin bilgileri Tablo 1'de verilmiştir.

Tablo 1. Çalışma Grubuna İlişkin Bilgiler

Değişken	Tür	Frekans (f)	Yüzde (%)
Cinsiyet	Kız	16	46.7
	Erkek	19	54.3
	Toplam	35	100
Sınıf Düzeyi	5. sınıf	5	14.3
	6. sınıf	9	25.7
	7. sınıf	13	37.1
	8. sınıf	8	22.9
	Toplam	35	100

Tablo 1 incelendiğinde, araştırmaya katılan öğrencilerin 16'sının kadın, 19'unun ise erkek olduğu görülmektedir. Ayrıca öğrencilerin 5'i 5. sınıf, 9'u 6. sınıf, 13'ü 7. sınıf ve 8'i 8. sınıf öğrencilerinden oluşmaktadır.

Verilerin Toplanması ve Analizi

Araştırmanın verileri, nitel veri toplama yöntemlerinde yer alan dokümanlar kapsamında hazırlanan açık uçlu anket formu yardımıyla toplanmıştır. Bu bağlamda öğrencilerin görüşlerini rahatça ifade edebilecekleri bir anket oluşturulmuştur. Anket üç sorudan oluşturulmuştur. Bunların ikisi cinsiyet ve sınıf düzeyi iken diğer soru ise öğrencilerin okul temsilcisi seçimleri sürecinde vaatlerinin neler olduğuna yöneliktir.

Araştırma verilerinin analizinde nitel araştırmalarda sıklıkla kullanılan betimsel analiz tekniği kullanılmıştır. Verilerin analizinde öğrencilerin belirtmiş oldukları vaatlerin daha anlaşılır olması için kategorilere yer verilmiştir. Bu kategoriler de alanyazında mevcut olan ifadelerdir. Elde edilen veriler frekans ve yüzde olarak sayı-sallaştırılmıştır. Eğitim bilimleri alanında bir uzmanın da görüşü alınarak araştırma içerisinde öğrenci ifadelerinde yer verilmemiştir. Bu duruma gerekçe olarak, öğrencilerin vaatlerini madde madde sıralamış olması ve tablolarda yer alan ifadelerin doğrudan öğrenci ifadesi olması ve ham verilerin tablolara aynen aktarılması gösterilebilir.

Geçerlilik ve Güvenirlilik

Bu araştırmada geçerlilik ve güvenirliliğin sağlanması için şu adımlar takip edilmiştir: İlgili alanyazın incelenerek araştırmanın konusuna karar kılınmış ve görüşme formu hazırlanmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu ortaokul öğrencileri oluşturduğu için görüşme formu gayet sade ve anlaşılabilir şekilde ve üç sorudan oluşturulmuştur. Bu aşamada eğitim bilimleri alanında doktor bir akademisyenden de görüş alınmıştır. Elde edilen veriler bilgisayar ortamına aktarıldıktan sonra analiz aşamasına geçilmiştir. Analiz aşamasında, öğrencilerin vaatlerinin kategorize edilmesinde araştırmacıdan başka eğitim bilimleri alanında doçent ve nitel araştırma konusunda deneyimli olduğu düşünülen bir akademisyenden de verileri analiz etmesi istenmiştir. Ayrıca araştırma sürecinde kullanılan veri ve analiz çalışmaları saklanmaktadır.

Bulgular

Bu bölümde, araştırmadan elde edilen veriler anlaşılır ve sistematik bir şekilde sunulmuştur. Okul temsilcisi aday öğrencilerin vaatleri yüzde ve frekans değerleri verilerek tablolarda gösterilmiştir. Öğrencilerin okul temsilcisi olmak için ileri sürdükleri vaatler Tablo 2’de verilmiştir.

Tablo 2. Okul Temsilcisi Adayı Öğrencilerin Vaatleri

Sıra No	Kodlar	Frekans (f)
1	Futbol, basketbol ve voleybol topu temini	13
2	Piknik-gezi düzenleme	11
3	Soyunma odası ve ihtiyaçlarını ayarlama	10
4	Öğrencilerin şahsi ihtiyaçlarıyla birebir ilgilenme	10
5	Lavabolara peçete yaptırma	9
6	Kütüphaneyi içerik olarak zenginleştirme	8
7	Mezuniyet balosu düzenleme	8
8	Kantin ürünlerinin çeşitliliğini artırma	8
9	Spor turnuvası düzenleme	8
10	Kale direği ve filesi temini	7
11	Bank sayısını artırma	7
12	Geri dönüşüm kutuları hazırlama	6
13	Basket potası temini	6
14	Merdivenlerin bilgi verici notlar ile donatılması	6
15	EBA üzerinden okul grubu oluşturma	5
16	Kitap okuma yarışması düzenleme	5
17	Bahçe duvarlarının süslenmesi	5
18	Sinema-tiyatro etkinliği düzenleme	5
19	Voleybol filesinin temin edilmesi	5
20	Öğrenciler ile okul idaresi arasında arabulucu olma	5
21	Mavi kapak etkinliği düzenleme	4
22	Futbol kulübü açma	4
23	Masa tenisi kursu düzenleme	4
24	Kantin sırasının düzenlenmesi	4
25	Sınıflara pano yaptırma	3
26	Çöp kutusu sayısını artırma	3
27	Bahçe zeminin asfaltlanması	3
28	Ağaç dikme etkinliği düzenleme	3
29	Bilgi yarışması düzenleme	3

Sıra No	Kodlar	Frekans (f)
30	Her öğrenciye eşit mesafede olma	3
31	Bahçenin ağaçlandırılması	2
32	Kütüphane yaptırma	2
33	Bahçe temizliğinin sağlanması	2
34	Sıra düzeni için çizgi çekilmesi	2
35	Kayak kursu düzenleme	2
36	Yiyecek-içecek dağıtmak	2
37	Voleybol kulübü açma	2
38	Okul temizliğini takip etme	2
39	Satranç kösesi yaptırma	1
40	Uçurtma şenliği düzenleme	1
41	Yardım kutusu oluşturma	1
42	Teneffüslerin saatini uzatma	1
43	Kız öğrencilerin haklarını savunma	1
Toplam		202

Tablo 2 incelendiğinde, araştırmaya katılan okul temsilcisi aday öğrencilerin 43 farklı vaat ileri sürdükleri görülmektedir. Bu vaatler tekrarlanma sıklıklarına göre şu şekilde sıralanmaktadır: futbol, basketbol ve voleybol topu temini (13), piknik-gezi düzenleme (11), soyunma odası ve ihtiyaçlarını ayarlama (10), öğrencilerin şahsi ihtiyaçlarıyla birebir ilgilenme (10), lavabolara peçete yaptırma (9), kütüphaneyi içerik olarak zenginleştirme (8), mezuniyet balosu düzenleme (8), kantin ürünlerinin çeşitliliğini artırma (8), spor turnuvası düzenleme (8), kale direği ve filesi temini (7), bank sayısını artırma (7), geri dönüşüm kutuları hazırlama (6), basket potası temini (6), merdivenlerin bilgi verici notlar ile donatılması (6), EBA üzerinden okul grubu oluşturma (5), kitap okuma yarışması düzenleme (5), bahçe duvarlarının süslenmesi (5), sinema-tiyatro etkinliği düzenleme (5), voleybol filesinin temin edilmesi (5), öğrenciler ile okul idaresi arasında arabulucu olma (5), mavi kapak etkinliği düzenleme (4), futbol kulübü açma (4), masa tenisi kursu düzenleme (4), kantin sırasının düzenlenmesi (4), sınıflara pano yaptırma (3), çöp kutusu sayısını artırma (3), bahçe zeminin asfaltlanması (3), ağaç dikme etkinliği düzenleme (3), bilgi yarışması düzenleme (3), her öğrenciye eşit mesafede olma (3), bahçenin ağaçlandırılması (2), kütüphane yaptırma (2), bahçe temizliğinin sağlanması (2), sıra düzeni için çizgi çekilmesi (2), kayak kursu düzenleme (2), yiyecek-içecek dağıtmak (2), voleybol kulübü açma (2), okul temizliğini takip etme (2), satranç kösesi yaptırma, uçurtma şenliği düzenleme, yardım kutusu oluşturma, teneffüslerin saatini uzatma ve kız öğrencilerin haklarını savunma şeklinde belirlenmiştir.

Öğrencilerin vaatlerinden hareketle oluşturulan kategoriler Tablo 3'te verilmiştir.

Tablo 3. Okul Temsilcisi Adayı Öğrencilerin Vaatlerinden Hareketle Oluşturulan Kategoriler

Kategoriler	Frekans (f)	Yüzde (%)
Fiziki İhtiyaçlar İle İlgili Vaatler	13	30.2
Sosyal-Kültürel Etkinlikler İle İlgili Vaatler	11	25.6
Spor Etkinlikleri İle İlgili Vaatler	8	18.6
Eğitim İle İlgili Vaatler	6	14.0
Bireysel Beceri İle İlgili Vaatler	5	11.6
Toplam	43	100

Tablo 3'e göre, okul temsilcisi adayı öğrencilerin vaatlerinin beş farklı kategoride toplanmış olduğu görülmektedir. Bu kategoriler; fiziki ihtiyaçlar ile ilgili vaatler (13), sosyal-kültürel etkinlikler ile ilgili vaatler (11), spor etkinlikleri ile ilgili vaatler (8), eğitim ile ilgili vaatler (6) ve bireysel beceri ile ilgili vaatler (5) şeklinde sıralanmıştır.

Fiziki İhtiyaçlar ile İlgili Vaatler kategorisinde yer alan vaatler tablo 4'te verilmiştir.

Tablo 4. Fiziki İhtiyaçlar İle İlgili Vaatler Kategorisinde Yer Alan Vaatler

Kategori	Vaatler	Frekans (f)	Yüzde (%)
Fiziki İhtiyaçlar ile İlgili Vaatler	Soyunma odası ve ihtiyaçlarını ayarlama	10	18.9
	Lavabolara peçete yaptırma	9	16.9
	Bank sayısını artırma	7	13.2
	Bahçe duvarlarının süslenmesi	5	9.4
	Kantin sırasının düzenlenmesi	4	7.5
	Sınıflara pano yaptırma	3	5.7
	Çöp kutusu sayısını artırma	3	5.7
	Bahçe zeminin asfaltlanması	3	5.7
	Bahçenin ağaçlandırılması	2	3.8
	Kütüphane yaptırma	2	3.8
	Bahçe temizliğinin sağlanması	2	3.8
	Sıra düzeni için çizgi çekilmesi	2	3.8
	Satranç kösesi yaptırma	1	1.8
Toplam	53	100	

Tablo 4 incelendiğinde, Fiziki İhtiyaçlar ile İlgili Vaatler kategorisinde 13 farklı vadin olduğu ve bu vaatlerin toplam 53 kez ifade edildiği görülmektedir. Bu vaatler şu şekilde sıralanabilir: soyunma odası ve ihtiyaçlarını ayarlama (10), lavabolara peçete yaptırma (9), bank sayısını artırma (7), bahçe duvarlarının süslenmesi (5), kantin

sırasının düzenlenmesi (4), sınıflara pano yaptırma (3), çöp kutusu sayısını artırma (3), bahçe zeminin asfaltlanması (3), bahçenin ağaçlandırılması (2), kütüphane yaptırma (2), bahçe temizliğinin sağlanması (2), Sıra düzeni için çizgi çekilmesi (2) ve Satranç kösesi yaptırtma.

Sosyal-Kültürel Etkinlikler ile İlgili Vaatler kategorisinde yer alan vaatler tablo 5'te verilmiştir.

Tablo 5. Sosyal-Kültürel Etkinlikler ile İlgili Vaatler Kategorisinde Yer Alan Vaatler

Kategori	Vaatler	Frekans (f)	Yüzde (%)
Sosyal-Kültürel Etkinlikler ile İlgili Vaatler	Piknik-gezi düzenleme	11	21.6
	Mezuniyet balosu düzenleme	8	15.7
	Kantin ürünlerinin çeşitliliğini artırma	8	15.7
	Geri dönüşüm kutuları hazırlama	6	11.8
	Sinema-tiyatro etkinliği düzenleme	5	9.8
	Mavi kapak etkinliği düzenleme	4	7.8
	Ağaç dikme etkinliği düzenleme	3	5.8
	Kayak kursu düzenleme	2	3.9
	Yiyecek-içecek dağıtmak	2	3.9
	Uçurtma şenliği düzenleme	1	2.0
	Yardım kutusu oluşturma	1	2.0
Toplam		51	100

Tablo 5 incelendiğinde, Sosyal-Kültürel Etkinlikler ile İlgili Vaatler kategorisinde 11 farklı vaadin olduğu ve bu vaatlerin toplam 51 kez ifade edildiği görülmektedir. Bu vaatler şu şekilde sıralanabilir: Piknik-gezi düzenleme (11), Mezuniyet balosu düzenleme (8), kantin ürünlerinin çeşitliliğini artırma (8), geri dönüşüm kutuları hazırlama (6), sinema-tiyatro etkinliği düzenleme (5), mavi kapak etkinliği düzenleme (4), ağaç dikme etkinliği düzenleme (3), kayak kursu düzenleme (2), yiyecek-içecek dağıtmak (2), uçurtma şenliği düzenleme ve yardım kutusu oluşturma.

Spor Etkinlikleri ile İlgili Vaatler kategorisinde yer alan vaatler tablo 6'da verilmiştir.

Tablo 6. Spor Etkinlikleri ile İlgili Vaatler Kategorisinde Yer Alan Vaatler

Kategori	Vaatler	Frekans (f)	Yüzde (%)
Spor Etkinlikleri ile İlgili Vaatler	Futbol, basketbol ve voleybol topu temini	13	26.5
	Spor turnuvası düzenleme	8	16.3
	Kale direği ve filesi temini	7	14.3
	Basket potası temini	6	12.2
	Voleybol filesinin temin edilmesi	5	10.2
	Futbol kulübü açma	4	8.2
	Masa tenisi kursu düzenleme	4	8.2
	Voleybol kulübü açma	2	4.1
Toplam		49	100

Tablo 6 incelendiğinde, Spor Etkinlikleri ile İlgili Vaatler kategorisinde 8 farklı vadin olduğu ve bu vaatlerin toplam 49 kez ifade edildiği görülmektedir. Bu vaatler şu şekilde sıralanabilir: futbol, basketbol ve voleybol topu temini (13), spor turnuvası düzenleme (8), kale direği ve filesi temini (7), basket potası temini (6), voleybol filesinin temin edilmesi (5), futbol kulübü açma (4), masa tenisi kursu düzenleme (4) ve voleybol kulübü açma (2).

Eğitim ile İlgili Vaatler kategorisinde yer alan vaatler tablo 7'de verilmiştir.

Tablo 7. Eğitim ile İlgili Vaatler Kategorisinde Yer Alan Vaatler

Kategori	Vaatler	Frekans (f)	Yüzde (%)
Eğitim ile İlgili Vaatler	Kütüphaneyi içerik olarak zenginleştirme	8	28.6
	Merdivenlerin bilgi verici notlar ile donatılması	6	21.4
	EBA üzerinden okul grubu oluşturma	5	17.9
	Kitap okuma yarışması düzenleme	5	17.9
	Bilgi yarışması düzenleme	3	10.7
	Teneffüslerin saatini uzatma	1	3.5
Toplam		28	100

Tablo 7 incelendiğinde, Eğitim ile İlgili Vaatler kategorisinde 6 farklı vadin olduğu ve bu vaatlerin toplam 28 kez ifade edildiği görülmektedir. Bu vaatler şu şekilde sıralanabilir: Kütüphaneyi içerik olarak zenginleştirme (8), merdivenlerin bilgi verici notlar ile donatılması (6), EBA üzerinden okul grubu oluşturma (5), kitap okuma yarışması düzenleme (5), bilgi yarışması düzenleme (3) ve teneffüslerin saatini uzatma.

Bireysel Beceri ile İlgili Vaatler kategorisinde yer alan vaatler tablo 8’de verilmiştir.

Tablo 8. Bireysel Beceri ile İlgili Vaatler Kategorisinde Yer Alan Vaatler

Kategori	Vaatler	Frekans (f)	Yüzde (%)
Bireysel Beceri ile İlgili Vaatler	Öğrencilerin şahsi ihtiyaçlarıyla birebir ilgilenme	10	47.6
	Öğrenciler ile okul idaresi arasında arabulucu olma	5	23.8
	Her öğrenciye eşit mesafede olma	3	14.3
	Okul temizliğini takip etme	2	9.5
	Kız öğrencilerin haklarını savunma	1	4.8
	Toplam	21	100

Tablo 8 incelendiğinde, Bireysel Beceri ile İlgili Vaatler kategorisinde 5 farklı vaa-
din olduğu ve bu vaatlerin toplam 21 kez ifade edildiği görülmektedir. Bu vaatler şu
şekilde sıralanabilir: Öğrencilerin şahsi ihtiyaçlarıyla birebir ilgilenme (10), öğrenciler
ile okul idaresi arasında arabulucu olma (5), her öğrenciye eşit mesafede olma (3), okul
temizliğini takip etme (2) ve kız öğrencilerin haklarını savunma.

Sonuç, Tartışma ve Öneriler

Tüm dünyada ve Türkiye’de en çok konuşulan ve tartışılan konulardan biri demokrasidir. Demokrasi kavramı bireylere doğduğu andan itibaren ailede verilmeye başlanmalıdır. Daha sonra okul ve sosyal çevre aracılığıyla bu kavram geliştirilir. Demokrasi kavramını vermede en önemli dönemlerden biri çocuğun eğitim hayatının başlangıcı olan ilkokuldur. İlkokullarda yapılan sınıf başkanlığı, okul temsilciliği gibi seçimler ise demokrasi kavramının ve bilincinin öğrencilere aşılmasında çok etkilidir. Bu araştırma ile okul temsilciliğine adaylığını koyan öğrencilerin deneyimlerine dayalı olarak ortaya koymuş oldukları vaatlerinin incelenmesi amaçlanmıştır.

Araştırma sonuçlarına göre okul temsilcisi adayı öğrencilerin vaatlerinin beş farklı kategoride toplanmış olduğu görülmektedir. Bu kategoriler; Fiziki İhtiyaçlar İle İlgili Vaatler, Sosyal-Kültürel Etkinlikler İle İlgili Vaatler, Spor Etkinlikleri İle İlgili Vaatler, Eğitim İle İlgili Vaatler ve Bireysel Beceri İle İlgili Vaatler şeklinde sıralanmıştır.

Araştırma sonuçları öğrencilerin en çok fiziki ihtiyaçlar ile ilgili vaatlerde bulunduğunu göstermektedir. Bu durum Türkiye’deki okullardaki fiziksel koşulların yetersiz olduğu, öğrencilerin soyunma odası, kütüphane gibi imkanlara ulaşmak istemesi şeklinde yorumlanabilir. İlgili literatür incelendiğinde Başar(2000) tarafından yapılan çalışmada okullarda okul binaları ve derslikler açısından çok ciddi sorunlar olmasa bile lavabolar, okul bahçesi, deney laboratuvarları, müzik odaları ve ek binalar açısından okulların yetersiz olması öğrencilerin vaatlerinin bu yönde olmasını açıklar niteliktedir. Araştırma sonuçları öğrencilerin ikinci olarak sosyal kültürel etkinliklerle ilgili vaatlerde bulunduğunu göstermektedir. Bu durum okullarda genel olarak teorik derslere yüklenip sosyal kültürel etkinlikler geri plana atıldığı için öğrencilerin daha fazla sosyal kültürel etkinlikte bulunmak istemesi şeklinde yorumlanabilir. Üçüncü olarak öğrencilerin spor etkinliklerle ilgili vaatlerde bulunduğu sonucuna ulaşılmıştır. Bu durum öğrencilerin beden eğitimi dersini yeterli ekipmana ulaşamadığı için dersi verimli olarak geçiremediği dolayısıyla bu alanda değişikliklerin olması gerektiğini düşündüğü şeklinde yorumlanabilir. pehlivan, Dönmez ve Yaşat(2005) tarafından yapılan çalışmada, yeterli araç gereç, malzeme ve sahanın bulunmadığı ve beden eğitimi derslerine branş öğretmenlerinin girmesi gerektiği sonucuna ulaşılmıştır. Ulaşılan bu sonuç öğrencilerin vaatlerinin bu yönde olmasını açıklar niteliktedir. Dördüncü olarak eğitimle ilgili vaatlerde bulunduğu sonucuna ulaşılmıştır. Bu durum okullarda ders dışında eğitime yönelik faaliyetlerde yetersiz kalınmasıyla açıklanabilir. Son olarak ise öğrencilerin bireysel becerilerle ilgili vaatlerde bulunduğu sonucuna ulaşılmıştır. Bu sonuç öğrenciyle okul idaresi arasında iletişim kopukluğu olması, öğretmenlerin öğrenciler arasında ayrımcılık yapma vb. durumlardan öğrencilerin rahatsız olduğu ve buna yönelik değişiklikler yapma isteğiyle açıklanabilir. Pehlivan, Köseoğlu, Şen(2018) tarafından yapılan çalışmanın sonuçları öğretmenlerin bireysel özellikler, sosyoekonomik düzey, akademik başarı gibi sebeplerle ayrımcılık yapıldığını göstermektedir. Bu sonuç öğrenci vaatlerinin bu yönde olmasını açıklar niteliktedir.

Araştırmadan elde edilen sonuçlar dikkate alınarak şu öneriler geliştirilmiştir.

- Okullardaki fiziki imkânları daha iyi hale getirmek için okul idaresi, öğretmen, veli ve öğrenci işbirliği yapılabilir.
- Okulun fiziki çevresinin temiz tutulması, çöp kutuları vb. eksiklikler için öğrencilerle geri dönüşüm kutusu yapma, çöp toplama vb. etkinlikler yapılabilir.
- Sosyal kültürel etkinliklerin çocuklar için ne kadar önemli olduğunu ve motivasyonlarını ne kadar olumlu etkilediğini öğretmenlere ve ailelere anlatmak için eğitimler düzenlenebilir.
- Okullarda spor faaliyetlerine daha fazla yer verilerek öğrencilerin ihtiyaçları karşılanabilir.
- Her kademedede beden eğitimi derslerine branş öğretmenlerinin girmesi sağlanabilir.
- Okullarda yürütülen eğitim faaliyetleri sadece derslerle sınırlandırılmayıp bilgi yarışması kitap okuma yarışması vb. etkinliklerle zenginleştirilebilir.
- Öğrenci ve idare arasındaki etkileşimi arttırmak için etkinlikler düzenlenebilir.

Kaynakça:

ATASOY, A. (1997). *İlköğretim İkinci Kademedeki Demokrasi Eğitimi ve İlköğretim İkinci Kademe Öğretmen ve Öğrencilerinin Demokratik Tutum ve Davranışlarının Karşılaştırmalı Olarak İncelenmesi*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

BAŞAR, Mustafa Aydın, (2000), “İlköğretim okullarının iş gören ve fiziki olanakları”, **Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi**, VIII, 8: 134-140.

BİLGE, Aysun ve AKBABA, Ahmet, (2014), “İlköğretim okulları yönetici, öğretmen ve öğrenci temsilcilerinin demokrasi eğitimi ve okul meclisleri projesine ilişkin görüşleri”, **Milli Eğitim Dergisi**, XLIV, 202: 76-100.

ÇELİKKAYA, Hasan, (1996), *Fonksiyonel eğitim sosyolojisi*, İstanbul: Alfa Yayınları.

DOĞAN, İsmail, (2004), *Sosyoloji Kavramlar ve Sorunlar*, Ankara: Pegem A Yayınları.

EKŞİ, Halil, (2003), “Temel İnsani Değerlerin Kazandırılmasında Bir Yaklaşım: Karakter Eğitimi Programları”, **Değerler Eğitimi Dergisi**, I, 1: 79-96.

GÜLMEZ, Mesut, (2000), *Tüm İnsanlar... İnsan Hakları Eğitimi İçin El kitabı* (Çeviri), Ankara: Unesco/Tihak.

GÜVEN, Aydın, (2008), “Demokratik Vatandaşlık ve Tarih Eğitimi”, **Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi**, XII, 2: 337-350.

HALSTEAD, J. Mark and TAYLOR, J. Monica. (2000), “Learning and Teaching About Values: A Review of Recent Research”, **Cambridge Journal of Education**, XXX, 2: 169-202.

KÜÇÜKÖNCÜ, H. Yılmaz, (2009), *Müzik Eğitiminin Demokrasi Eğitimine Etkileri*. Kınal, R. (Editör), 11- 12 June 2009, *International Symposium On Democracy Edutacion In Europe Proceedings*, (363- 373), Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.

MERRİAM, Sharan B, (2013), *Nitel Araştırma Desen Ve Uygulama İçin Bir Rehber*, (S. Turan, Çev. Ed.), (F. Koçak-Canbaz ve M. Öz, Bölüm Çev.). Ankara: Nobel Yayıncılık.

ÖZALP KAPLAN, Nuh, (2014), *İlkokullarda Değer Eğitiminin Öğretmen Görüşlerine Göre Değerlendirilmesi*, Yüksek Lisans Tezi, Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Hatay.

PEHLİVAN, Hülya, KÖSEOĞLU, Pınar ve ŞEN, Zeynep, (2018), “Öğretmen Adaylarının Öğrenme Ortamlarında Uygulanan Ödül, Ceza ve Ayrımcılığa İlişkin Görüşleri”, **Elementary Education Online**, XVII, 4: 2091-2109.

PEHLİVAN, Zekai, DÖNMEZ, Beytullah ve YAŞAT, Hülya, (2005), “Sınıf Öğretmenlerinin Beden Eğitimi Dersine Yönelik Görüşleri”, **Gazi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi**, X, 3: 51-62.

SCHAPS, Eric, SCHAEFFER, Esther F. & McDonnell, Sanford N. (2001), “What’s right and wrong in character education today”, **Education Week**, 9, 40–41.

SOYDAŞ, Seda ve GÜVEN, Bülent, (2009), Öğrencilerin Hayat Bilgisi dersinde demokrasi kavramı ile ilgili oluşturdukları metaforların incelenmesi. İçinde Kıncal, R. (Ed.), International symposium on democracy and democracy education in Europe proceedings (ss. 64–80). Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.

YILDIRIM, Ali ve ŞİMŞEK, Hasan, (2011), **Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri**, Ankara: Seçkin Yayıncılık.

Expanded Abstract

Democracy; It is a life style in which individuals adopt the necessary management style in order to use the rights and freedoms they have in the society they live in and to realize these rights and freedoms (Küçüköncü, 2009; Gülmez, 2000; Bilge & Akbaba, 2014). There is a close relationship between democracy and education. For this reason, the role of schools is quite high in the process of raising individuals with democracy consciousness. In the education process in schools, it is expected that individuals will gain what democracy is, its qualities, its characteristics and the individual and social values gained with democracy (Atasoy, 1997). The awareness of democracy is developed through theoretical lessons and practices for democracy education, which is given to the individual in the family from an early age and carried out in the schools where he / she is educated in the following period (Soydaş & Güven, 2009; Bilhan, 1991; Lador, 1997). In this respect, democracy education practices in primary schools are important in terms of raising individuals who are not only aware of the concept of democracy, but who can create democratic environments in their daily lives, know and internalize the roles they play in democratic environments (Taurain, 2002, Leeuw, 2003, cited in Güven, 2008).

School council presidential elections are one of the practices that will set an example in the democracy education process. With the directive issued by the Ministry of National Education, the principles of the election process have been explained in articles. Instruction; The Basic Law on National Education No. 1739 was prepared on the basis of the “UN Convention on the Rights of the Child” and the “European Convention on the Exercise of Children’s Rights” and the “Democracy Education and School Assemblies Project” protocol signed between the Presidency of the Turkish Grand National Assembly and the Ministry of National Education (MEB...).

In the third part of the directive, the procedures and procedures related to the process are included under the titles of Election, Freedom and Duration of Publicity, Formation, Activities, Duties and Powers of the Ballot Box Committee. Under the title of Freedom and Duration of Promotion, the time intervals and with which limits students can do their activities in the election process of the candidates for the presidency of the school student council are explained as follows.

- Promotional activities; Voting can be done in the period starting five days before the voting day and until 17.00 the day before the voting day.
- School selection boards; allows candidates to promote within the framework of certain rules.
- School management; guides and supervises the promotion process.
- Banners, advertisements and pennants prepared for promotional purposes can be hung in places determined by the school election board.
- Promotional activities cannot disrupt the indivisible integrity of the state with its country and nation, damage personal rights and violate human rights.

- During the process, flags, symbols, pennants, banners etc. belonging to communities such as political formations, unions, associations cannot be used. Presidential candidates cannot distribute gifts, promotions, bv.

- If those who do not abide by the rules determined during the promotion process continue not to comply with the rules despite being warned twice, they will be deprived of their right to be elected by the School Election Board.

The aim of this study is to examine the promises made by the candidate students in the presidential election promotion activities carried out during the democracy education process in schools.

Method

Qualitative research design was used in this study, which was conducted to examine the promises of students who are candidate school representatives. In this study, the case study method, one of the six basic approaches of qualitative research, was used (Yıldırım & Şimşek, 2011; Merriam, 2013). In basic qualitative research, it is known that apart from many fields, the experiences of individuals have an important place. As a matter of fact, with this research, it was aimed to examine the promises of the students who made their candidacy for school representation based on their experiences.

Working group

The working group of the research consists of students who study at the secondary school level in Kayseri in the 2018-2019 academic year and who are candidates to become school representatives. A total of 35 students were reached from six secondary schools that met the criteria specified in the study. However, a student was not included in the study because he did not state anything as a promise.

Data Collection and Analysis

The data of the study were collected with the help of an open-ended questionnaire prepared within the scope of the documents included in the qualitative data collection methods. In this context, a questionnaire has been created in which students can express their opinions easily. The questionnaire consists of three questions. While two of these are gender and grade level, the other question is about the promises of the students in the process of school representative selection. Descriptive analysis technique, which is frequently used in qualitative research, was used in the analysis of research data. In the analysis of the data, categories were included in order to make the promises made by the students more understandable.

These categories are also expressions that exist in the literature. The data obtained were digitized in terms of frequency and percentage.

According to the results of the research, it is seen that the promises of the school representative candidate students are gathered in five different categories. These categories are; Promises about Physical Needs, Promises about Social-Cultural Activities, Promises about Sports Activities, Promises about Education and Promises about Individual Skills.

The results of the research show that students mostly make promises about physical needs. This situation can be interpreted as the physical conditions in schools in Turkey are inadequate and students want to access facilities such as locker room and library. When the relevant literature is examined, in the study conducted by Başar (2000), even if there are not very serious problems in terms of school buildings and classrooms in schools, the insufficiency of schools in terms of washbasins, school gardens, experimental laboratories, music rooms and additional buildings explains the students' promises in this direction. The results of the research show that the students secondly make promises about social cultural activities. This situation can be interpreted as students' desire to engage in more social cultural activities, as they generally load up theoretical lessons in schools and social cultural activities are put in the background. Thirdly, it was concluded that the students made promises about sports activities. This situation can be interpreted as the students think that physical education lessons cannot be passed efficiently because they do not have access to sufficient equipment and therefore they think that changes should occur in this area. In the study conducted by Pehlivan, Dönmez, and Yaşat (2005), it was concluded that there were not enough tools, materials and fields and branch teachers should attend physical education lessons. This result explains the fact that the promises of the students are in this direction. Fourth, it was concluded that he made promises regarding education. This situation can be explained by the inadequacy in educational activities outside of the classroom. Finally, it was concluded that students made promises about individual skills. This result is the lack of communication between the student and the school administration, teachers make discrimination between students, etc. It can be explained that the students are disturbed by the situations and they want to make changes accordingly.

